

Dášenska je nový premiérový titul v ostravském Divadle loutek

Na hlavní scéně Divadla loutek Ostrava je v pátek 27. ledna od 17 hodin na programu premiéra nové inscenace Dášenska v režii Marka Zákosteleckého. Jedná se o svéráznou adaptaci oblíbené dětské knihy Dášenska čili život štěněte spisovatele Karla Čapka, kterou napsal v roce 1933.

V jevištní adaptaci, kterou napsali **Karel František Tománek** a **Marek Zákostelecký**, je veselou, poetickou formou dětem předvedeno, co musí člověk udělat pro to, aby se stal členem psí smečky.

Tedy, velmi brzo vstávat, jít venčit, dát štěněti "napapat", vykoupat, osušit, podrbat, chodit na procházky, házet aport, sbírat do sáčku hovínka a podobné celodenní úkony, kterých je tolik, že na vlastní činnost už není čas.

To vše předvedou tři kamarádi v podání herců Divadla loutek Ostrava Lukáše Červenky, Aleše Petriče a Martina Legerského, kterým právě v okamžiku, kdy chtějí jít na kuželky, někdo dá před dveře balík, v něm je bílá chlupatá kulička. Je živá, kňučí, chce pít a také spinkat.

Jak se o štěňátko postarat, to dětem předvedou v hodinovém představení, za pomoci rad "matky přírody". Pomohou čtyři písničky a tři psí pohádky. Vše zvládnou a Dášenska, protože takové ji dali jméno, vyroste a stane se s ní dospělý pes.

Marek Zákostelecký se kromě režie ujal také scénografie, kostýmů a loutek. Scénu ladil červenobíle s černými akcenty a kostýmy jsou inspirované módou první republiky, stejně jako hudba Matěje Kroupy v podání kapely Foxtrotterier Band, ve které bravurně hrají Vladimíra Kravková, Lenka Pokorná Macharáčková, Edita Bandyová, Eva Štěpandová a Ondřej Beseda.

Dášenska je vhodná pro děti od pěti let a všechny malé i velké milovníky pejsků. Po páteční premiéře následuje první repríza v neděli 29. ledna.

Kromě lednové inscenace Dášenky chystá, pod dramaturgickým vedením Daniely Jirmanové, Divadlo loutek Ostrava ve zbytku sezóny 2016/2017 další dvě premiéry.

V březnu to bude divadelní verze knihy Ivy Procházkové Středa nám chutná a před koncem sezóny pohádka pro děti od tří let s názvem Jak šlo vejce na vandr v režii uměleckého šéfa DLO Václava Klemense.

Josef Zajíc / novinky.cz / 22. 5. 2017

Psí slečna Dášeňka v Divadle loutek baví, těší i vychovává diváky všeho věku

Autory jevištní adaptace knížky pro děti, kterou v roce 1933 napsal Karel Čapek a pojmenoval ji Dášeňka čili Život štěnete, jsou Karel František Tománek a Marek Zákostelecký. První jmenovaný je docentem na Katedře alternativního a loutkového divadla pražské DAMU, ten druhý působí jako scénograf a šéf výpravy Divadla DRAK Hradec Králové. Dramaturgicky pro inscenaci ostravského Divadla loutek Dášeňku upravila Daniela Jirmanová s K. F. Tománkem.

Adaptace vychází z atmosféry doby, ve které Čapkova Dášenka vznikla. Byl to zlatý věk pražského kabaretu. Není tedy divu, že těžiště inscenace je v její hudební složce. Živý orchestr oblečený v černobíle pruhovaných vestách s názvem Foxtrotteriér Band tvoří herci Divadla loutek Edita Bandyová (housle, zpěv), Vladimíra Krakovková (klavír, zpěv), Ondřej Beseda (bicí, triangel, zpěv), Eva Štěpandová (kontrabas, zpěv), Lenka Pokorná Macharáčková (metalofon, kazoo, zpěv), Lukáš Červenka (kazoo, zpěv), Aleš Petrič (banjo, zpěv) a Martin Legerski (kazoo, zpěv).

Poslední tři jmenovaní pak vytvářejí hlavní herecké postavy, přátelskou trojici mužů, Karla, Slávka a Rudolfa, kterým do života nečekaně vstoupilo štěně a kteří se s tímto překvapením musí nějak vyrovnat. Loutku Dášeňky, jedinou v inscenaci, vedou Lenka Pokorná Macharáčková a Eva Štěpandová, Hlas přírody napovídající mužům, co mají se štěnětem dělat, vytvářejí Vladimíra Krakovková a Ondřej Beseda.

Hudbu k inscenaci napsal Matěj Kroupa. Celý hudební part inscenace by zasluhoval vydání na vlastním hudebním nosiči a takové cédéčko by si s největší pravděpodobností zakoupilo mnoho milovníků a chovatelů psů. Orchestru dominují housle Edity Bandyové, ale všichni ostatní hrají a zpívají s velkou chutí a radostným nasazením, ke slyšení jsou unisona i vícehlasy a sólista Lukáš Červenka nezapře v sobě zpěváka velmi vysokých kvalit.

Režisér, autor scény, kostýmů i loutky Marek Zákostelecký stylizuje Foxtrotteriér Band do zvuku předválečných kabaretních orchestrů, a to včetně aranžmá jednotlivých písní a jejich provedení. Lukáš Červenka, který hraje Karla, má hlavní úkol jak v sólových partech písní, tak v rovině vypravěče.

Scény ze života (růstu) Dášanky střídají hudební a pěvecká čísla převážně sborového pojetí s jednotlivými sóly a do stínohry stylizované pohádky uváděné mírně parodovanou znělkou televizního Večerníčka, které Lukáš Červenka vypráví před usnutím Dášeňce a ve kterých účinkují ostatní. Živé reakce od nejmenších až po nejstarší diváky probouzejí okamžiky, ve kterých rukama tří přátel prochází maličká loutka právě narozeného štěněte, postupně rostoucí psí slečna uspokojující své potřeby, ale také již zmíněné parodie na figurku kresleného Večerníčka, které si v pohybu s papírovou čepicí na hlavě doslova užívají Aleš Petrič a Martin Legerski.

Inscenace je, jak se vyjádřila dramaturgyně Daniela Jirmanová v nedávném rozhovoru pro Ostravan.cz, určena milovníkům psů všeho věku. Je vedena v úsměvném a laskavém, mírně nostalgickém tónu. Její hlavní výpovědí je sdělení, že společná historie člověka a psa trvá tisíce let, ale každý, kdo se pro takový život rozhodne nebo je do situace pečovatele o psiho kamaráda znenadání postaven, se musí naučit uspokojovat hlavně potřeby zvířete, a teprve pak může myslet na sebe.

Nejen v kouzlu divadla a jím okořeněného vyprávění, hravosti a fantazie, ale také v této výpovědi je hlavní síla inscenace, která bude s největší pravděpodobností dlouho patřit k nejoblíbenějším v repertoáru ostravského Divadla loutek.

Ladislav Vrchovský / ostravan.cz / 29. 1. 2017

Tři muži a Dášeňka vyvádí v Ostravě psí kusy

„Když se to narodilo, bylo to jenom takové bílé nic, do hrsti se to vešlo...“ Příběh štěněte Dášeňky od Karla Čapka uvádí ostravské Divadlo loutek v kabaretní jevištní adaptaci. O malého černobílého foxteriéra se na černobílé scéně nestará psí máma Iris, ale hned tři dospělí muži.

Dášeňku napsal a ilustroval Karel Čapek v roce 1933. Vyprávění o životě štěněte prokládá fotografiemi a psími pohádkami. Podle knihy vznikl v roce 1979 také sedmidílný televizní seriál v režii Břetislava Pojara.

Z knihy i seriálu si Divadlo loutek vypůjčilo část a vznikl kabaretní deník tří mužů a jednoho štěněte. „Chystáme se na výroční turnaj v kuželkách, ale někdo zazvoní a nechá nám před dveřmi od bytu krabici,“ prozradil o ostravském příběhu jeden z „můžu“ Martin Legerski.

„Vyprávíme o tom, jaké těžkosti přináší život se štěnětem, jeho vychovávání, že to není jenom o hraní, ale i o spoustě starostí,“ doplnil režisér Marek Zákostelecký. Zároveň je autorem loutek, scény a kostýmů - ty jsou inspirované dobou vzniku příběhu, tedy první republikou. Na vlnách 30. let se nese i hudba Matěje Kroupy, kterou živě při představení hraje kapela Foxtrotterier Band.

<https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/kultura/tri-muzi-a-dasenka-vyvadi-v-ostrave-psi-kusy-103587>

ČT24 / 3. 2. 2017
